

Långefisket.

I anseende till Långans smakligare kött och följaktligen högre pris som handelswara, skulle wäl detta fiske synas wara af större wigt än Torskfisket, hwilka båda utgöra det så kallade Stor-fisket; men Långan är alltid mindre tillgänglig, emedan den allmännast träffas på ett ganska djupt watten och måste således sökas på längre afstånd från kusten, samt är hos oss wida mindre talrik än Torsken. Detta fiske är likwäl för skärgårdsfiskaren af stor wigt och fordrar derföre sin egen beskrifning.

Långan (*Gadus molva* Lin.) uppnår en ganska betydlig storlek. Wanliga längden på dem, som allmännast fiskas af Bohusläns fiskare, är 3 till 4 fot. Någon gång fås likwäl de, som öfwerstiga denna storlek, när deremot de få, som tillfälligtwis tagas på mindre djupt watten inne i fjordarna, äro mycket mindre. Långans namn är gammalt och detsamma i alla de skärgårdar hwarest den förekommer. De yngre, som endast äro från $\frac{1}{2}$ till 1 fot långa, kallas **Långebarn**. Långans egentliga hemwist är Nordsjön och Atlantiska Hafwet. Den kuststräcka inom hwilken hon fiskas är mycket widsträckt. Hon träffas nemligen wid Brittiska öarna nästan på alla ställen, och finnes i synnerhet ganska ymnigt wid Irländska kusten. I söder, t. ex. i franska bugten, blir den mindre talrik. I Nordsjön synes hon allmännast förekomma wid Norrska kusten, ända upp till Finnmarken. I Kattegat är hon äfwen bland de allmännast der förekommande fiskarter. Wid Danmark fiskas den ända mot Helgoland och är allmännast på Skagerns nordre kust. På östliga kusten lærer den icke finnas, åtminstone är den der mindre allmän. Der hon finnes, uppehåller hon sig på ända till 3 à 400 famnars djup, alltid wid bottnen och spridd, aldrig stim eller uppe i wattnet. Till uppehållsort wäljer hon företrädeswis bergiga kuster, der bottnen består af klippor och stenar. Endast de yngre uppstiga måttligt djupt watten, och fångas ofta i Öresund. Det är likwäl icke utan exempel att äfwen de större, under vintermånaderna, uppstiger på grundare watten, der de, denna årstid, någon gång fångas på koljebackor.

Långans lek inträffar i Bohusläns skärgård i Juni och dess afwelsamhet är ganska stor, hwartill man kan sluta af de stora romsäckarna (kyden) och de mycket fina romkornen. Det förmodas att hon lägger rommen på växter på hafsbotten; men då hon leker på djupet, der inga eller få växter finnas och der det är högst swårt att observera dess förhållande under leken, kan detta snarare anses som en gissning. Långan lefwer isynnerhet af fisk och är, lika med Torsken, ganska glupsk, så att i dess

mage ofta finnes owanligt stora fiskar. Utom köttet, som hos denna är smakligare än hos Torsken och derföre högre värderadt, isynnerhet af dem, som fångas före lektiden och sent på hösten samt under wintren, är lefwern, denna tid, då den har en rödaktigt hwit färg, förträfflig, isynnerhet för den mängd af tran densamma innehåller. Om lefwern kokades till tran, medan hon är färsk, innan hon hunnit ruttna i lefwertunnan, och genast renades (raffinerades) skulle den sannolikt kunna användas i den finare matredningen i stället för matolja. Af Långans färska lefwer tillreda fiskarena en rätt, som de kalla **Stamp**, på det sättet att sedan så wäl lefwern som Långans kött äro wäl kokade i saltwatten, sammanröras (stampas) dessa till en gröt, som med begärlighet förtäres af fiskaren. Troligen finnas ganska få fiskar, som äro lika blottställda för sjukdomar, som Långan. Utom en mängd mask, som nästan alltid träffas i dess inelfwor är lefwern icke sällan till större delen förtärd. Någon gång träffas Långan angripen af en hudsjukdom, en art skabb, hwilken sjukdom är högst sällsynt hos andra fiskarter.

Som födämne räknas Långan bland en af Skärgårdens läckraste fiskar. Ganska få förtäras färska utom wid högtider, största delen beredes till handelswara, hwarom längre ned skall talas.

Långan fiskas på samma tid, med samma redskap och på lika sätt som redan är anfördt om torskfisket med backor och handsnöre. De flesta fås likwäl under skutefiske, emedan skutan går mycket längre ut till hafs och fiskar på djupare watten än backebåten. På garn kan hon swårligen fångas, i anseende till det djup på hwilket hon lefwer. I wad fås likwäl, ehuru sällan, en och annan af de yngre eller så kallade Långebarnen.